

Силабус курсу
Управління державним боргом

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Спеціальність – 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Освітньо-професійна програма - «Фінанси, банківська справа та страхування»

Рік навчання: 3, Семестр: 6

Кількість кредитів: 5 Мова викладання:
українська

ППП

Керівник курсу
к.е.н., доцент **Гончар Галина Петрівна**

**Контактна
інформація**

h.honchar@wunu.edu.ua

Опис дисципліни

Дисципліна “Управління державним боргом” спрямована на ґрунтовне засвоєння здобувачами вищої освіти теоретичних знань і прикладних навичок щодо формування, планування, обслуговування та погашення державного боргу, визначення джерел фінансових ресурсів, аналізу переваг і недоліків державних запозичень, оцінки витрат на обслуговування боргу, а також розробки та впровадження ефективних методів управління державним боргом для мінімізації негативних економічних наслідків.

Структура курсу

Години (лек./ прак.)	Тема	Результати навчання	Завдання
4/4	Тема 1. Сутність, види і складові державного боргу	Знати і розуміти: державний борг як сума заборгованості за всіма борговими зобов'язаннями держави, відсотки за нею і невиконані фінансові зобов'язання держави перед суб'єктами економіки; сутність та причини виникнення державного боргу; загальну суму державного боргу та її складові	Тести, питання, ситуаційні завдання
4/4	Тема 2. Система управління державним боргом	Розуміти особливості процесу планування державної заборгованості в Україні	Тести, питання, ситуаційні завдання
4/4	Тема 3. Ефективність внутрішніх та	Розуміти сутність порядку залучення кредитних ресурсів.	Тести, питання,

	зовнішніх державних запозичень		ситуаційні завдання
4/4	Тема 4. Планування залучення і погашення державного боргу	Розуміти сутність обслуговування та погашення державних боргів та отримати прикладні навички щодо застосування методів управління державним боргом	Тести, питання, ситуаційні завдання
4/4	Тема 5. Організація запозичення державою коштів	Розуміти сутність оперативного фінансового планування. Знати порядок складання платіжного календаря підприємства. Володіти особливостями складання касового плану підприємства. Вміти визначати потреби підприємства в короткотермінових кредитних ресурсах	Тести, питання, ситуаційні завдання
4/4	Тема 6. Борговий портфель держави та боргові ризики	Знати різноманітність інструментів і методів державного запозичення, щодо управління борговим портфелем держави	Тести, питання, ситуаційні завдання
6/6	Тема 7. Обслуговування державного боргу	Знати відношення розміру боргу до експорту та до ВВП; відношення загальної суми платежів з обслуговування боргу до експорту та державних доходів; коефіцієнт обслуговування боргу (співвідношення між сумою виплат по обслуговуванню боргу і величиною експорту товарів та послуг); структуру та динаміку державного боргу України; взаємозв'язок між рівнем боргового навантаження та економічним зростанням України.	Тести, питання, ситуаційні завдання

Рекомендовані джерела інформації:

1. Вартість жорсткої економії: вплив фіскальної консолідації в Європі після 2010 року Нельсон Рейл (2020) URL: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3596470
2. Вплив зовнішнього боргу державного та приватного секторів на економічне зростання: приклад Португалії Хорхе Сілва (2020) URL: <https://link.springer.com/article/10.1007/s40822-020-00153-2>
3. Ганцяк М. Державні гарантії в контексті забезпечення боргової безпеки У Verheliuk, М Hantsiak Європейський науковий журнал *Економічних та Фінансових інновацій* 2024, №2 (14), С. 95-102
4. Ганцяк М. Дефолт та реструктуризація як можливі сценарії врегулювання боргових проблем. *Modeling the development of the economic systems*, 2023. № 1. С. 20-27.
5. Гончар Г. П. Особливості формування доходів місцевих бюджетів. *Інфраструктура ринку*. 2020. № 45 URL : <http://www.market-infr.od.ua/uk/45-20203>.

6. Економіка зарубіжних країн: конспект лекцій: навчальний посібник / С. В. Нараєвський, К.Ю. Редько: КПІ ім. Ігоря Сікорського Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 104 с.
7. Іващук І. О., Стахова Н. В., Живко М. А. Міжнародні міграційні процеси: навчальний посібник. Тернопіль: ЗУНУ, 2022. 204 с.
8. Іспанська економіко-фінансова криза: соціальний та науковий інтерес Ноелія Араухо-Віла, Хосе Антоніо Фраїс-Бреа та Артур Філіпе де Араухо (2020) URL: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC7173778/>
9. Історія фінансових ринків. Від класиків - сучасникам / за ред. Девіда Чемберса та Елроя Дімсона ; пер. з англ. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2020. 308 с.
10. Міжнародна економіка: підручник / за заг. ред. Олена Лебедева. Київ : ЦНЛ, 2019. 416 с
11. Міжнародні економічні відносини: підручник/ за заг. ред. Амеліна. Київ: ЦНЛ, 2019. 256 с

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни “Управління державним боргом” визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3
40 %	40 %	5%	15%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Тренінг	Самостійна робота
Оцінюється як середнє арифметичне з оцінок, отриманих по 7 темах	Підсумкова модульна контрольна робота по 1-7 темах Теоретичні питання (2 питання по макс 25 балів) Тестові завдання (10 тестів по 5 бали за тест) – макс. 50 балів	Тренінг – макс. 100 балів. Виконання завдань під час тренінгу – макс. 25 балів.	Сукупність питомої ваги кожної складової: -80% - підготовка презентації; -20% - захист презентації.

Шкала оцінювання:

ECTS	Бали	Зміст
A	90–100	відмінно
B	85-89	добре
C	75–84	добре
D	65–74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35–59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1–34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом